

Aan DCBC HAOPL t.a.v.

Ministerie van Buitenlandse Zaken t.a.v.

Datum 7 maart 2003
Onderwerp DIS2003004431
Onderwerp Dreigingsanalyse Golfregio

Bezoekadres:
Frederikskazerne, Gebouw 32
Van der Burchlaan 31
Postadres:
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Steller:
ARR203
Telefoon:
Fax:

1. In bijlage bied ik u een dreigingsanalyse aan in het kader van een eventuele inzet van Nederlandse maritieme eenheden in de Golfregio. Deze notitie is bedoeld als bijdrage voor een artikel 100-bm aan de Staten Generaal.
2. Deze brief is ongerubriceerd.

Directeur Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

B. Dedden
Generaal-majoor

Dreigingsanalyse Golfregio tbv mogelijke Inzet maritieme eenheden

Stoker
APP203
Telefoon:
Fax:

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Politiek-militaire situatie	3
2.1		3
2.2		6
2.3		6
3.	Militaire situatie	7
3.1	Iraakse militaire dreiging	7
3.2	Asymmetrische maritieme dreiging	8
3.3	Asymmetrische luchtdreiging	9
4.	Besluiteling	9

1. Inleiding

Naar aanleiding van een eventuele Nederlandse deelname aan een militair optreden tegen Irak, wordt hieronder ingegaan op de relevante politieke en militaire dreigingsaspecten in de Golftregio.

2. Politiek-militaire situatie

2.1

Titel	Dreigingsanalyse Golfregio
Status	Definitief
Datum	7 maart 2003

3. Militaire situatie

Gelet op bovenstaande kan gesteld worden dat de dreiging tegen Nederlands maritieme eenheden zich beperkt tot twee factoren. In de eerste plaats is dit Irak. Ofschoon de Iraakse slagkracht in het afgelopen decennium enigszins aan kracht heeft ingeboekt beschikt het land nog over enkele militaire middelen die een bedreiging kunnen vormen voor westerse eenheden. In de tweede plaats moet terdege rekening gehouden worden met zogeheten asymmetrische dreiging in de vorm van (gerichte of ongerichte) aanslagen. In dit kader betreft het primair de dreiging ter zee en vanuit de lucht.

3.1 Iraakse militaire dreiging

Ten aanzien van de Iraakse luchtstrijdkrachten (LSK) geldt dat er momenteel een 100-tal toestellen operationeel inzetbaar zijn. De meest capabele vliegtuigen van deze vloot is een vijftiental Franse Mirage F.1s, die een groot deel van de Golf kunnen bestrijken. De resterende toestellen, waarvan het merendeel sterk is verouderd, zijn van Sovjet-

Over de afgelopen jaren zijn de Iraakse LSK in staat geweest het aantal gemaal sorties redelijk stabiel te houden. Door de opgelegde beperkingen als gevolg van de instellen van de No-Fly Zones, onderdelemtekorten en een onvoldoende verdeeling van het aantal vliegtuigen onder de vliegers is de gevechtsgereedheid van de meeste vliegtuigen aanzienlijk teruggelopen. Verder wordt door het regime de loyaliteit van de vliegen niet hoog ingeschat.

Bij individuele aanvallen door gevechtsvliegtuigen wordt de kans van slagen het doel bereiken als laag ingeschat. Slechts bij heel uitvoeren van een goedoorlende massa aanval door de Iraakse LSK zullen enkele vliegtuigen wellicht in staat zijn geallieerde eenheden te bereiken. Hierbij mag overigens worden betwijfeld of het dan ook tot een effectieve inzet van de beschikbare wapensystemen komt.

Van de Iraakse marine zijn tijdens de Golfoorlog vrijwel alle toen in dienst zijnde platformen vernietigd. Het na de oorlog ingestelde VN-embargo en de lage prioriteit van de marine binnen de strijdkrachten hebben ervoor gezorgd dat de operationele gereedheid van de marine bijzonder laag is.

Iraak beschikt nog over enkele oppervlakte-eenheden, waaronder een OSA-klasse geleidewapenpatrouilleboot, een BOGOMOL-klasse en drie PB-90 patrouilleboten. Het SS-N-2/SFYX surface-to-surface missie systeem van de OSA-klasse patrouilleboot wordt als niet operationeel beschouwd. Andere eenheden zijn niet voorzien van missie systemen. De slagkracht van de marine is beperkt tot het gebruik van boordkanons en machinegeweren en is dus uiterst beperkt.

Ofschoon de marine niet in staat is de kust te verdedigen en een aanval af te slaan, kan Iraak wel mijnen leggen in zijn waterwegen en in het uiterste noorden van de Perzische Golf. Iraak beschikt over een grote diversiteit aan mijnen waarvan een aantal typen door vrijwel elke verend platform gelegd kunnen worden.

3.2 Asymmetrische maritieme dreiging

Geregeld wordt in rapportages melding gemaakt van verdachte activiteiten of vorming van planning van terroristische acties tegen maritieme Amerikaanse en Coalitie-eenheden. De meldingen hebben zowel betrekking op de militaire als civiele scheepvaart. Met name de dreiging in kustgebieden, nauwe vaarwateren en havens verdient in dit verband bijzondere aandacht, aangezien hier de kwetsbaarheid van maritieme eenheden en de mogelijkheden voor een terreurdrama sterk toenemen.

Op basis van specifieke kenmerken van de verschillende meldingen en de conclusies van de aanslagen op de 'USS Cole' en meer recentelijk op de onder Franse vlag varende supertanker 'Lemburg' moet er van worden uitgegaan dat er sprake is van een sterke internationale terroristische maritieme dimensie.

Titel Dreigingsanalyse Golftregio
Status Definitief
Datum 7 maart 2003

De dreiging tegen maritieme eenheden kan zich in vele vormen voordoen. Deze dreiging is driedimensionaal en kan plaatsvinden van onder het wateroppervlak, vanaf land vanuit zee en vanuit de lucht. Aanslagen kunnen worden voorbereid en uitgevoerd met behulp van eenvoudige explosieven tot aan geavanceerde wapensystemen. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van vrij op de internationale markt verkrijgbare en veel geavanceerde systemen, zoals (mini-)onderzeesboten, zwemmers, duikers, mijnen, o afstand bestuurde of bemande vaar- (speedboten, jet-ski's, windsurfers) of vliegtuigen stand-off wapens (raketsystemen, mortieren), radiologische, biologische, chemische en toxicologische wapens.

Ook in kustwateren en havens opererende type vaartuigen kunnen een reële dreiging vormen voor KM-eenheden. Hierbij moet worden gedacht aan sleep-, loods- en bunkerboten en patrouillevaartuigen van de (water)politie en havendiensten. Het betreft hier met name kleine en wendbare vaartuigen, die binnenlopende/uitvarende, voor anker of afgemeerd liggende eenheden (kunnen) assisteren en als denkmantel kunnen dienen voor het uitvoeren van terroristische aanslagen.

3.3 Asymmetrische luchtdreiging

4. Beoordeling

Huurperiode

Voorvergunningaanduiding

Hoog

Datum

070303

Correspondentienummer

DIS 200300 4431

Ministerie/buurodeel

 Blauwe brief Brief Nota Telegраф Telex Klad +

Aan

① DCD HAOPZ tas.

Bezoekadres

Doorkeusnummer

Onderwerp

Dreigingsanalyse Golpagis
(Inv. art. voorbrief 56)② Ministerie van Buitenlandse
Zaken - DRAK
tas.

Mede te zenden bijlagen

Aantal ... 1

Steller

Toestel

Datum

Paraf

Aanwijzingen voor het BDI c.q. de secretarie

Vervolg- en medeparaaf vooraf

Dienstondernummer

Onv.

Verz.

Paraf

HRBz

76

76

Te zenden afschriften

HARR
(hand) P. (a)76
107376
1073

1073

1073

1073

Archief

76

Steller

Eindparaf

Arrestatie paraf

Ter koninkshemming achteraf

Afgedrukte exhibita

□

Agendenummers

Overgelogde voor-acta

verzendendatum

verzonden door

Contenummers

Ministerie van Defensie

G. eenheden wanneer vereist kan worden na nadere a

wachtdeer

gedekt door

Ministerie van Defensie

G. eenheden wanneer vereist kan worden na nadere a